

Informații utile pentru angajatori

1. Biroul Național de angajare- este intermediator în cautarea posturilor de muncă, asigură în cazul șomajului, garantează drepturi de asigurare în cazul șomajului și alte drepturi în conformitate cu legea, ține evidența în domeniul ocupării forței de muncă și îndeplinește activitățile organizaționale, economice, administrative și alte funcții din domeniul ocupării forței de muncă și asigurări în caz de șomaj.

- Domeniul de activitate al Biroului Național de angajare- informează despre oportunități de angajare, îndeplinește măsuri de politica activă pentru angajare (intermediere pentru angajare în țara și în străinătate, orientare profesională și consiliere despre planificarea carierei, subvenții pentru angajare, suport pentru propria afacere, educație și învățământ adițional, și alte măsuri orientate spre angajarea șomerilor), eliberarea permiselor de muncă strinilor și persoanelor fără cetățenie, garantează drepturi de asigurare în cazul șomajului, asigurarea în caazul șomajului, evidența șomerilor, angajarea în străinătate, protecție pentru persoane care muncesc în străinătate, angajarea persoanelor cu dizabilități, stimularea pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, reabilitarea profesională a persoanelor cu dizabilități și multe alte activități prescrise după lege.
- Contactul Biroului Național de angajare- Filiala Kikinda
Adresă: Dositejeva 24, Kikinda
Telefon: +381 230 411 700
Fax: +381 230 21 150

2. Agenția de dezvoltare a Serbiei

- Agenția de dezvoltare a Serbiei este o agenție care aparține Guvernului Republicii Serbia constituită pentru îndeplinirea activităților de dezvoltare, activităților speciale și operative pentru stimularea și realizarea investițiilor directe, promovarea și creșterea exportului, dezvoltarea și promovarea competitivității entităților comerciale, dezvoltarea Serbiei în domeniul de economie și dezvoltare regională,
- Agenția de dezvoltare exercită următoarele funcții: Colaborează cu organe și organizații de stat, cu organe din provincia autonomă și administrații locale; urmărește aplicarea legii și propune măsuri potrivite; elaborează și implementează programe și proiecte de dezvoltare regională și economică; face analize și asigură date și informații pentru promovarea politicii de dezvoltare economică și regională; exercită funcții speciale și funcții administrativ-operative în legătură cu atragerea investiții directe și urmărește realizarea lor în conformitate cu legea; acreditează agențiile regionale; implementează programe și proiecte pentru promovarea activităților de export ale entităților comerciale; implementează programe și proiecte pentru promovarea pozițiilor, activităților și competitivităților întreprinderilor mici și mijlocii; conduce sistemul de informare centralizat pentru inteligența în afaceri care strânge datele relevante ale organelor statului, datele utile pentru analizarea și cercetarea în domeniul de dezvoltare

economică și regională; ține evidența despre investitori de importanța deosebită și despre investitori de importanța regională; propune, coordonează și implementează activitățile promoționale despre potențiale economice a Serbiei; oferă suportul profesional și consiliere pentru societăți comerciale; prepară și implementează programe de educație și consultanță pentru dezvoltarea societăților comerciale; execută și coordonează realizarea programului de ajutor de stat prin stimularea investițiilor; asigură condiții pentru accesul și implementarea proiectelor finanțate din fonduri internaționale; urmărește și analizează condiții pentru investire, condiții comerciale la anumite piețe și sectoare și oferă propoziții pentru promovarea acestora; stabilește colaborarea în domeniul de investire și adună informații despre investire în străinătate; conduce evidențe speciale în conformitate cu legea; conduce procese împotriva funcționarilor dacă există încălcarea legii; propune donarea ajutorului de stat conform legii și regulamentelor; organizează și execută activitate de întocmire în conformitate cu sfera ei de activitate; execută și alte activități, toate în conformitate cu legea și statutul.

- Activitatea principală a Agenției de dezvoltare este suportul pentru întreprinderi micro, mici și mijlocii în scopul înfăptuirii economiei, suportul prin investiții și prin promovarea exportului, creșterea reputației a Republicii Serbia și dezvoltarea regională. Ca să se dezvolte egal toate părțile Serbiei, Agenția de dezvoltare posedă în rețea sa 16 Agenții de dezvoltare regională, situate la: Belgrad, Novi Sad, Subotica, Zrenjanin, Ruma, Pozarevac, Loznica, Kragujevac, Zajecar, Uzice, Kraljevo, Krusevac, Nis, Novi Pazar, Leskovac, Kosovska Mitrovica, și cu ele colaborează intensiv în implementarea programelor diverse. În domeniul ei de activitate, Agenția de dezvoltare colaborează strâns cu instituții și organizații domestice și internaționale și implementează cele mai bune exemple din practică. Misiunea Agenției este îmbunătățirea și informarea întreprinzătorilor pentru solicitarea la programe de suport, colaborarea cu instituțiile publice în crearea poliției economice, colaborarea cu uniunile întreprinzătorilor pentru îmbunătățirea ambiantului economic. Deasemenea, Agenția de dezvoltare ajută administrațiile locale să dezvolte capacitățile economice, ca să ofere suportul calitativ și eficient întreprinzătorilor, să solicite pentru subvenții finanțate din fondurile europene în scopul dezvoltării regionale și sociale. Pe termen lung Agenția constă să dezvolte egal toate zonele Serbiei și să facă din Serbia un lider economic în regiunea aceasta.
- Contactul Agenției de dezvoltare a Serbiei
Adresă: Kneza Milosa 12, Beograd
Telefon: +381 11 3398 900
Fax: +381 11 3398 550
Mail: office@ras.gov.rs

3. Fondul de dezvoltare Provinciei Autonome Voivodina DOO Novi Sad

- Fondul de dezvoltare PA Voivodina este înființat sub formă de persoană juridică și activitățile principale ale fondului sunt: aprobarea creditelor, comerțul cu

hârtii de valoare, obținerea acțiunilor prin afaceri juridice, incluzând conversiunea revendicării, și alte activități în conformitate cu legea.

- Fondul de dezvoltare PA Voivodina participă la implementarea programelor și proiectelor întemeiate pe principiile economice pentru realizarea obiectivelor următoare: dezvoltarea economiei; dezvoltarea agriculturii; stimularea pentru înființarea întreprinderilor mici și mijlocii și dezvoltarea lor; stimularea antreprenoriatului social; stimularea angajării; stimularea exportului; stimularea dezvoltării regionale; și multe alte programe și proiecte.
- Contactul Fondului de dezvoltare PA Voivodina
Adresă: Bulevar Cara Lazara 7a, Novi Sad
Telefoane: +381 21454 334; +381 21450 698; +381 21450 702
Fax: +381 21 450 046
Mail: office@rfapv.rs

4. Biroul Național al Registrului Comerțului

- BNRC-ul administrează registrele printr-o bază de date unică și centralizată: registrul entităților comerciale, registrul leasingului financiar, registrul monitorilor publice, registrul uniunilor, registrul uniunilor străine, registrul măsurilor și stimulărilor pentru dezvoltarea regională, registrul camerelor, registrul turismului, registrul raporturilor financiare și bonitatea persoanelor juridice, registrul falimentului, registrul fundațiilor și inzeștrărilor, registrul reprezentanților de fundații și inzeștrări străine, registrul uniunilor și societăților din domeniul sportului, registrul interdicțiilor judecătorești, și alte registre hotărâte prin lege.
- Contactul Biroului Național al Registrului Comerțului
Adresă: Brankova 25, Beograd
Telefon: +381 11 202 3350
Website: www.apr.gov.rs

5. Legea de confirmare a acordului între Republica Serbia și România despre siguranța socială

- Prin această lege se confirmă acordul între Republica Serbia și România despre siguranța socială, care a fost semnat la Belgrad, 28. Octombrie 2016., dar încă se așteaptă ratificarea acestui acord de către România, ca să fie aplicabil.
- Acest acord se referă la- Referitor la Republica Serbia, la regulamente juridice: despre venituri din fondul de pensii, din asigurarea de sănătate, asigurarea în caz de accident de muncă, indemnizații de maternitate, venituri pentru copii; Referitor la România, la regulamente juridice: despre indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizații de maternitate, indemnizații pentru îngrijirea copilului bolnav, indemnizații pentru prevenirea bolilor și stabilirea capacității de muncă, despre pensii în cadrul sistemului public de pensii, venituri în bani sau natură în caz de accident de muncă sau boală profesională, ajutor de înmormântare și ajutor de deces.

6. Forme de organizare a afacerii în Serbia

A) Anteprenor (persoane fizice)- Antreprenorul este o persoană fizică care este înregistrată și care execută diferite activități, incluzând și meserii vechi și meserii artistice, pentru a obține un câștig.

B) Societate comercială (persoane juridice)- este o persoană juridică care îndeplinește diverse activități pentru a obține un profit. Forme de societăți comerciale sunt:

a) Societate în nume colectiv- este o societate cu doi sau mai mulți membri care sunt responsabili nelimitat și solidar cu toata averea lor pentru obligațiile societății. Asociați participă cu capital egal, dac nu este definit altfel prin actul constitutiv. Asociatul nu este obligat să mărească capitalul peste suma determinată prin actul constitutiv. Totodată asociatul nu poate să reducă capitalul fără acordul tuturor membrilor.

b) Societate în comandită- este o societate comercială cu cel puțin doi membri, dintre care cel puțin unul răspunde nelimitat și solidar pentru obligațiile societății, iar cel puțin unul răspunde limitat până la suma capitalului pe care nu l-a scris. Pe societate în comandită se aplică ordonanțele despre societate în nume colectiv, dacă după legea nu este stabilit altfel.

c) Societate cu răspundere limitată- este o societate în care unul sau mai mulți membri au parte din capitalul social, iar niciunul dintre membri nu răspunde pentru obligațiile societății, decât dacă nu este prescris altfel după lege. Relațiile între membrii al societății, și relațiile cu societate se ordonează în mod arbitrar, dacă nu este prevăzut altfel după lege. Calitatea de acționar se obține prin subscrierea capitalului social.

7. Contract colectiv de muncă și codul muncii

- Drepturile, obligațiile și responsabilitățile în angajament se stabilesc și prin contractul colectiv și prin contractul individual de muncă, iar prin codul muncii, adică prin contractul individual doar dacă e hotărât prin legea.
- Prin contractul colectiv, conform legii, se stabilesc drepturile, obligațiile și responsabilitățile și relațiile între semnatarii contractului. Contractul colectiv se încheie între angajatorul și sindicatul reprezentativ.
- Prin codul muncii, adică contractul individual, conform legii, se stabilesc drepturile, obligațiile și responsabilitățile: 1) dacă la angajatorul nu s-a înființat niciun sindicat sau niciun sindicat nu îndeplinește condiții de reprezentativitate sau nu este încheiat acordul de uniune conform acestei legii; 2) dacă nicio parte din contractul colectiv nu începe negocierea pentru încheierea contractului colectiv; 3) dacă părțile din contractul colectiv nu obțin acordul pentru încheierea contractului colectiv în timp de 60 de zile de începerea negocierilor; 4) dacă sindicatul, în timp de 15 zile de livrarea invitației pentru începerea negocierilor pentru încheierea contractului colectiv, nu acceptă inițiativa angajatorului.
- Contractul colectiv de muncă și codul muncii și contractul individual de muncă nu pot include ordonanțele prin care drepturile angajatorului sunt mai reduse decât drepturile stabilite potrivit legii. Prin codul muncii și contractul individual se pot

stabili drepturile mai mari decât stabilite prin legea, decât dacă în legea nu este prevăzut altfel.

8. Forme de contracte de muncă în Serbia

- Contract de muncă- se încheie în forma scrisă între angajatorul și angajatul, pe durata determinată sau nedeterminată
- Contract de muncă cu perioadă de probă- prin acest tip de contract perioada de probă trebuie să arate dacă angajatul este competent pentru un anumit post de muncă, iar angajatul are posibilitate să vadă dacă-i convine postul nou de muncă. Prin contractul de muncă se poate determina perioada de probă, care poate să dureze maxim 6 luni.
- Contract de muncă, executarea activităților cu risc
Se poate încheia doar dacă angajatul îndeplinește anumite condiții pentru un anumit post de muncă.
- Contract de muncă afară de sediul angajatorului- cuprinde muncă pe teren și muncă la domiciliu, și conține: 1) durată timpului de muncă după normative de muncă; 2) mod de supraveghere a muncii; 3) resurse pentru executarea activității; 5) compensarea altor cheltuieli și modul de calculare acestora; 6) alte drepturi și obligații
- Muncă temporară și ocazională- angajatorul poate să încheie acest tip de contract pentru muncă care după natura sa nu durează mai mult de 120 de zile lucrătoare, cu: 1) șomeri; 2) persoana angajată cu jumătate de normă; 3) pensionari după vârstă; 4) persoana care este membrul sindicatului studentesc, în conformitate cu legea
- Contract de servicii- angajatorul poate să încheie cu o anumită persoană contract de servicii, în forma scrisă, pentru executarea unor activități care nu sunt familiare angajatorului, executarea individuală unei activități fizice sau intelectuale, iar și cu persoana cu o meserie artistică sau din domeniul culturii, conform legii
- Contract de muncă suplimentară- angajatul cu norma întreagă poate să încheie mai un contract de muncă suplimentară cu un alt angajator, dar maxim cu o treime din norma întreagă.

9. Salarii în Serbia

- Fiecare angajat are drept la un anumit salariu, care se stabilește în conformitate cu legea, prin codul muncii și contractul individual de muncă. Se compune din câștigul salariatului pentru munca efectuată și timpul petrecut la muncă, pe baza contribuției angajatului pentru succesul angajatorului (sporuri, bonusuri etc) și din alte venituri. Sub salariul se consideră câștigul care include impozit și contribuții care se plătesc din câștigul.
- Câștigul pentru munca efectuată și timpul petrecut la muncă se compune din câștigul principal, randamentul și câștigul mărit. Câștigul principal se stabilește pe

baza condițiilor, stabilite prin regulamentul muncii, necesarea pentru efectuarea activităților pentru care salariatul a încheiat contractul de muncă și timpul petrecut la muncă. Randamentul se determină privind calitatea și cantitatea activităților efectuate, iar și relațiile salariatului către sarcinile sale. Salariatul realizează dreptul la câștigul mărit în măsură stabilită prin contractul de muncă: 1) pentru lucrarea în ziua de sărbătoare care este ziua nelucrătoare- cel puțin 110% din baza; 2) munca de noapte- cel puțin 26% din baza; 3) ore suplimentare- cel puțin 26% din baza; 4) pe baza timpului petrecut la muncă pentru fiecare an- cel puțin 0,4% din baza

- Salariu poate fi exprimat în suma netă sau suma brută
1) Salariul brut (salariul cu impozite și contribuții) reprezintă baza pentru calcularea impozitelor și contribuțiilor. În impozite și contribuții care se plătesc regulat intră: impozit pe venit, contribuții sociale, contribuție de asigurări de sănătate, contribuție în caz de șomaj,
Salariul mediu brut pentru luna Septembrie 2017. În Serbia a fost 66 438 de dinari.
2) Salariul net este salariul fără impozite și contribuții. Salariul mediu net pentru luna Septembrie 2017. În Serbia a fost 48 212 de dinari.
- Salariul minim pe economie în Serbia se calculează pe baza prețului minim de muncă determinat conform legii, timpului petrecut la muncă și pe baza impozitului și contribuției. Prin codul muncii, adică prin contractul de muncă se determină motivele pentru introducerea salariului minim pe economie. După expirarea timpului de 6 luni de constituirea deciziei de introducerea salariului minim pe economie angajatorul este obligat să anunțe sindicatul reprezentativ care sunt motivele pentru prelungire acestei politici. Tariful minim pe oră în anul 2017. Este 130 de dinari, iar în anul 2018. Va fi 143 de dinari. Salariul minim pe economie brut în anul 2017. în funcție de număr de zile lucrătoare a fost între 27 990 și 32 441 de dinari. Salariul minim pe economie net în anul 2017. în funcție de număr de zile lucrătoare a fost între 20 800 și 23 920 de dinari.